

надійність. Прихід іноземних банків на український ринок збільшить потенційні можливості щодо обсягів кредитування за рахунок власного капіталу материнських банків. Водночас, при цьому ускладнюється банківський нагляд за такими установами та процес прийняття рішень щодо надання значних обсягів кредитів.

Досвід східноєвропейських країн засвідчує, що для ефективного нагляду за такими установами можливе застосування національного режиму нагляду, доступу до філії органів нагляду країни місцезнаходження материнського банку, тощо. Адже в ЄС фінансова установа, котра отримала ліцензію в одній країні-члені ЄС може створювати філії та надавати послуги в інших країнах-членах ЄС без окремих дозволів приймаючих країн-членів ЄС. Водночас, пруденційний нагляд в деяких випадках здійснюється включно органом нагляду країни походження. Однак головним залишається питання спрямування процесів, пов'язаних з приходом іноземних банків, на прискорений розвиток української економіки.

Одночасно необхідно створити сприятливі умови для отримання іноземними банками та в майбутньому їх філіями коштів від материнських установ, з метою збільшення фінансових засобів для потреб української економіки. Головними напрямками подальшого розвитку банківської системи України, які впливатимуть на зміну її структури, на нашу думку, будуть: збільшення присутності іноземного капіталу; розширення банківської мережі; зменшення витратності банківської системи; зміцнення позицій вітчизняних банків через підвищення ефективності своєї діяльності; збільшення прозорості у діяльності банків; збільшення капіталізації, прибутковості банків; покращення менеджменту.

Література: 1. Саркисянц А.Г. Формирование новой мировой банковской индустрии/ Саркисянц А. Г. //Аудитор. – 2010. - №6. //www.gaap.ru/biblio/audit/auditor/0606_02.asp.

ОРІЄНТИРИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА УКРАЇНИ

Ляш О.І., Львівська комерційна академія, м. Львів, Україна

Дослідження статистичних характеристик розвитку соціальної сфери дає змогу зробити висновок про те, що періоди її активного прояву достатньо співвідносяться з періодами соціально-економічних потрясінь у суспільстві, економіка якого перебуває у стані депресивного розвитку. Результати аналізу свідчать про поки що незагрозливий для системи соціальної безпеки рівень функціонування соціальної сфери. Однак це не означає, що проблема не актуальна для України.

Так, розподіл регіонів за індексом соціального середовища близький до розподілу за рівнем розвитку соціального капіталу (рис. 1). Виняток становить м. Київ, який за цим індексом відстає від регіонів-лідерів. Також варто відмітити, що перші 3 місця за індексом соціального середовища посідають регіони такої історико - географічної області, як Галичина (Тернопільська, Івано-Франківська і Львівська області), що свідчить про значний вплив історичних факторів на формування соціального середовища. Індекс соціальних мереж найвищий у Волинській, Житомирській, Кіровоградській, Тернопільській і Миколаївській областях, найнижчий – у Донецькій області і м. Київ, що свідчить про нижчий розвиток соціальних мереж у високоурбанізованих регіонах. Найвищі показники соціального середовища цих регіонів пов'язані із кращими можливостями доступу до систем зв'язку у містах, ніж у сільських районах.

Деталізуючи тенденції розвитку соціальної сфери України слід додати, що найкраща ситуація за індексом соціального середовища у 2000-2005- 2010 рр. продовжує зберігатися у західних регіонах країни: Волинська (0,707), Івано-Франківська (індекс – 0,767), Чернівецька (0,720), Волинська (0,707), Закарпатська (0,705), Львівська (0,704), Тернопільська (0,688) та Рівненська (0,662) області.

Окрім того, регіони, що лідирують, відрізняються найнижчим у країні коефіцієнтом злочинності (Івано-Франківська область – 419 випадків на 100 тисяч осіб), усталеністю шлюбів (Закарпатська область – на 1 розлучення припадає 4,1 шлюбів) та низькою питомою вагою

народжених поза шлюбом (Тернопільська – 7,2%). Крім того, в західних областях спостерігається найнижча кількість хворих на розлади психіки та поведінки внаслідок уживання наркотичних та інших психоактивних речовин у розрахунку на 100 тисяч населення, але, на жаль, ця ситуація нівелюється досить великою кількістю хворих з вперше встановленим діагнозом алкоголізму та алкогольних психозів.

Рис. 1. Індекс соціального середовища України (2010 р.)

Разом з тим, найгірший стан показників соціального середовища протягом 2006-2010 років спостерігається у м. Севастополі (0,303 у 2010 році). Незважаючи на те, що відбулося деяке поліпшення первинних показників у порівнянні з 2009 роком, у місті продовжує зберігатися високий рівень захворюваності населення на розлади психіки та поведінки внаслідок вживання як алкоголю (195,2 випадків на 100 тис. населення, у 2009 році – 220,7), так і наркотичних та інших психоактивних речовин (31,2 випадки на 100 тис. населення, у 2009 – 49,7), великою кількістю ДТП (132,9 пригоди на 100 км доріг, у 2009 – 152,4). Низький рівень інтегрального індексу соціального середовища у 2010 році також був притаманний Кіровоградській області (0,404), у якій зафіксовано найбільшу кількість померлих від навмисного самоушкодження (33,3 особи на 100 тис. населення) та найбільшу питому вагу народжених поза шлюбом (33,4%). Замикає трійку аутсайдерів АР Крим (0,410), що пояснюється найвищим в країні коефіцієнтом злочинності (1705 випадків на 100 тис. осіб при 1102 по Україні). Слід зазначити, що Крим погіршив свій рейтинг за інтегральним індексом соціального середовища у порівнянні з 2009 роком на 6 позицій.

Протягом 2009-2010 років відсутніх змін у розшаруванні регіонів за індексом соціального середовища не відбулось. Найбільше покращення стану соціального середовища відбулося у Чернівецькій (на 5 позицій), у Херсонській та Луганській областях (на 4 позиції). На противагу, Автономна Республіка Крим погіршила свою позицію на 6 пунктів (з 19 місця у 2009 році до 25 місця у 2010 році) [4].

Значною мірою на безпеку соціальної сфери впливає і рівень якості соціальних послуг, який для населення України залишається недостатнім та в окремих випадках погіршується через невідповідність соціального обслуговування міжнародним стандартам якості соціальних послуг, зростання рівня незадоволеності громадян щодо якості отримуваних соціальних послуг, недостатній рівень розвитку інфраструктури ринку соціальних послуг, відсутність належного державного фінансування проектів громадських організацій ускладнення процесів інтеграції вразливих груп населення в суспільстві, недосконалість стандартизованої системи підвищення базової кваліфікації на робочому місці для надавачів соціальних послуг, недостатність методологічної оцінки та контролю якості соціальних послуг, дієвих санкцій за їх порушення.

Вітчизняна державна політика регулювання якості соціальних послуг в основному реалізується через удосконалення нормативно-правової бази, визначення стратегічних напрямів реформування системи соціальних послуг, управління державними видатками на соціальні послуги. Однак дослідження показують, що рівень якості соціальних послуг для осіб, які опинилися у складних життєвих обставинах, є недостатнім та не відповідає європейським стандартам. Зважаючи на ризики та негативні тенденції розвитку соціального середовища в Україні, існує об'єктивна необхідність вироблення перспективних напрямів зміцнення системи соціальних послуг, а, відтак, і посилення безпеки соціальної сфери відповідно до потреб населення, покращення доступності та адресності соціальних послуг, зокрема за такими напрямками: реорганізація діючої соціальної мережі надання соціальних послуг та активізації діяльності органів законодавчої та виконавчої влади у напрямі підвищення якості соціальних послуг; удосконалення методичного забезпечення визначення та оцінки якості соціальних послуг та приведення у відповідність системи соціального обслуговування до стратегії її адресності; посилення гнучкості використання бюджетних механізмів реалізації соціальної підтримки населення та політики надання державних соціальних гарантій.

Література: 1. Куценко В. І. Роль середовища у формуванні соціального капіталу./ В. І. Куценко// Вісн. НАН України, 2010, № 12.- С. 25-35. 2. Матеріали Парламентських слухань „Шляхи реформування охорони здоров'я та медичного страхування в Україні” від 20 травня 2009 р. [Електронний ресурс] //Режим доступу: http://www.rada.gov.ua/zakon/new/par_sl/SL200509.htm. 3. Національні рахунки соціального захисту (НРСЗ) в Україні у 2009 році // Статистичний бюлетень /.- К.: ви-цтво ДКСУ. - 2011. - 120с. 4. Олександр Хоруженко. Індекс людського розвитку регіонів України, 2010. - П'ятниця, 25 травня 2012 р.// Режим доступу: <http://crps.sumynews.com/publications/item/138-indeks-lyudskogo-rozvytku-regioniv-ukrayiny-2010.html> 5. Стратегічне планування: вирішення проблем національної безпеки. Монографія / В. П. Горбулін, А. Б. Качинський. – К. : НІСД, 2010. – 288 с.

ІННОВАЦІЇ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНА КУЛЬТУРА

Каращук Л.М., МНАУ, м. Миколаїв, Україна

Безперервна модернізація та інноваційність є універсальною формулою політичного, економічного та культурного розвитку соціально-економічних систем. Нова гуманітарна політика держави орієнтована на максимальне розкриття потенціалу кожної людини, створення гідних умов для реалізації усіх її інтелектуальних та творчих можливостей. В межах організацій найкраще сприяє творчому розвитку людини інноваційна організаційна культура. Організаційно-культурна концепція є досить новою і її розвиток в межах теорії менеджменту досить стрімкий і суперечливий.

У другій половині ХХ сторіччя увага теоретиків менеджменту та управлінців практиків була зосереджена на феномені, який згодом отримав назву «організаційна (або корпоративна) культура». Дослідження суті, ролі, структури, впливу на соціальні системи та можливостей управління організаційною культурою здійснюють філософи, соціологи, культурологи, антропологи, психологи і безумовно управлінці. Більшість з них мають різні категоріальні позиції. Звідси і велика кількість визначень цього поняття, досить широкий перелік функцій організаційної культури, численні організаційно-культурні моделі з самими різними класифікаціями та назвами окремих різновидів культури.

Концептуальні основи теорії організаційної культури розкрито в працях таких зарубіжних вчених: К. Девіс, Т. Діл, Д. Денісон, К. Камерон, А. Кенеді, Дж. Коттер, Р. Куін, А. Мішра, Т. Пітерс, Р. Уотерман, Дж. Хескет, Г. Хофстеде, Е.Х. Шейн та ін. Серед російських авторів можна назвати: О.С. Віханського, Т.О. Соломанідіну, Л.Є. Теплову, В.О. Співака, Л.В. Карташову; в Україні відомі роботи Хаєта Г.Л., Палехи Ю.І. Наявність зв'язку між організаційною культурою та інноваціями висвітлено у працях зарубіжних вчених: Ф. Вебстера, Е. Гхобадіан, Р. Дешпанде,